

τῶν εἰ μὴ μόνον ἐπὶ τῶν Φαναριωτῶν καὶ κατόπιν κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα ἐπὶ τῶν γραφέντων εἰς τὴν καθαρύουσαν δι' αὐτῶν τῶν ἐκ τοῦ Φαναρίου κατελθόντων εἰς τὴν ἀγωνιζομένην καὶ ἐλευθερωθεῖσαν Ἑλλάδα λογίων. Κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς τῶν Φαναριωτῶν ποιητῶν ἄλλοι σιιχοιργοὶ εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, οὐχὶ βεβαίως ἀνώτεροι κατὰ τὴν τέχνην, ἀλλὰ πάντως γενναιότεροι τὴν ἐμπνευσιν, ἔγραφον τὰς ἀφελεῖς τῆς μεύσης τῶν ἐμπνεύσεις εἰς γλώσσαν, ἣ ὅποια οὐδεμίαν σχέσιν εἶχε πρὸς τὸ φαναριωτικὸν κρᾶμα, διότι ἦτον ἀγνή λαϊκὴ.

Ρήγας Βελεστινλῆς.—Ἀπείρως διάφορος κατὰ τε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν μορφήν, ἐμπνευσμένη ἀπὸ ἄλλα ἐντελῶς ἰδανικά, εἶναι ἡ ποίησις τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ, ποίησις ὅμοιαν τῆς ὁποίας οὐδόλως εἶχον γνωρίσει εἰ Ἕλληνας καθ' ὄλον τὸν μακρὸν ὑπὸ δουλείαν βίον τῶν. Ἡ μορφή τοῦ Ρήγα ἀνήκει πρωτίστως εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ ἔρια τῆς παρούσης συγγραφῆς δὲν ἐπιτρέπουν νὰ ἐκτεθῆ λεπτομερῶς ἅπας ὁ βίος τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος κατέχει τὴν μᾶλλον ὑπέροχον θέσιν εἰς τὴν ἐθνικὴν ζωὴν τοῦ μεταβυζαντινοῦ ἑλληνισμοῦ μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Καὶ μόνον ὁ τίτλος «Πρωτομάρτυς τῆς ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας», τὸν ὁποῖον προσέδωσεν εἰς αὐτὸν ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία, εἶναι ἱκανὸς νὰ δείξῃ ποῖον τὸ ἔργον καὶ ἡ δρᾶσις αὐτοῦ καὶ ποῖα τούτων ἐξιστόρησις ἀπαιτεῖται. Διὸ ἀναγκαστικῶς θὰ περιορισθῶ εἰς τὴν ἐνταῦθα σύντομον ἐκθεσιν τῶν στοιχειωδωτέρων πληροφοριῶν ὡς πρὸς τὴν βίον του, καὶ θὰ ἐξετάσω κάπως εὐρύτερον τὸ ποιητικὸν κυρίως ἔργον του, τὸ ὁποῖον ὅμως εἶναι ἀπολύτως συνδεδεμένον μὲ τὴν ὄλην ἐθνικὴν δρᾶσιν του ἢ μᾶλλον εἶναι τὸ μέσον καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς.

Ὁ Ρήγας ὁ ἐπιλεγόμενος Βελεστινλῆς, ὡς ἐκ τοῦ χωρίου Βελεστινόν (αἱ πάλαι Φερραὶ τῆς Θεσσαλίας), εἰς τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1757, κατήγγετο ἐξ εὐπόρου ὀπωροδότη οἰκογενεῖας¹. Ὁ πατήρ του μὴ ἀμοιρῶν παιδείας τινὸς ἠθέλησε νὰ

¹ Κύρια βοηθήματα διὰ τὸν βίον, τὴν διδασιν, καὶ τὸν θάνατον τοῦ Ρήγα: 1) Σύντομος βιογραφία τοῦ ποιητοῦ Ρήγα Φερραίου τοῦ Θεσσαλοῦ. Ἐν Ἀθῆναις 1860. Σρ. Περραιβός.—2) Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλῆ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μερτυρησάντων ἐκ τῶν ἐν Βέννῃ ἀρχαίων ἐσχθέντα ὑπὸ Km. Legrand μετὰ μεταφράσεως Ἑλληνικῆς ὑπὸ Σπυρίδωνος Σ. Δάμπρου.

